

פריטים ביבליוגרפיים בנושא בקרת איכות והערכת תוכניות הכשרה אקדמיות

סוג: מאמר

כותר: **בשביל מי ובשביל מה? גורמי הטיה בהערכת ההוראה והקורס במכללה לחינוך ושאלת תרומת ההליך למוערכים ולארגון**

מחבר: אבדור, שלומית

מו"ל: מכון מופ"ת

שנה: 2006

בתוך: דפים

כרך: 41

עמודים: 10-37

תקציר:

מאמר זה דן בשאלת תפקידו ותוקפו של הליך הערכת ההוראה במוסדות להשכלה גבוהה, ובמיוחד במכללות אקדמיות לחינוך, מנקודות מבט אקדמיות, אתיות ומחקריות. בדיון מוצגים ממצאי מחקר המראים את הבעייתיות בשימוש בלתי מבוקר בממצאי הערכת ההוראה והקורס בשל קיומו של גורם הטיה שיטתי בהערכות, שמקורו בתפיסת המערך את מאפייניו האפיסטמיים של הקורס המוערך. המחקר עוסק בשלושה היבטים: (א) הערכת מאפייני ההוראה והקורס באמצעות שתי מערכות מדדים וכמה היגדים כלליים על הקורס. (ב) בשאלה האם ניתן לזהות גורמי הטיה שיטתיים בהערכות אלה, ואם כן, מה מקורם. (ג) בשאלה האם רכיבי השאלון מספקים מידע אנליטי ורלוונטי על מאפייני ההוראה והקורס. נמצא כי רכיבי השאלון מאפשרים התרשמות ממוקדת ומפורטת מההוראה ומהקורס. תפיסת המעריכים את אופיו האפיסטמי של הקורס כשייך לאחת משלוש קטגוריות: אקדמי - עיוני - מנתק מציאות ההוראה; אקדמי - עיוני - מקושר למציאות ההוראה; מתודולוגי -דידקטי, משפיעה על ציוני ההערכה ועל תפיסת המעריכים את התרומה שהם מפיקים מהקורס. כן נמצא כי דווקא הממד הנמדד יותר בשאלוני הערכה המשמשים בהשכלה הגבוהה, המתייחס ל"איך" מתבצעת ההוראה, אינו גורם המנבא את תפיסת הסטודנטים את תרומת הקורס, בשעה שמאפיינים אפיסטמיים של הקורס הם המנבאים את תרומותיו.

ממצאי המחקר והדיון בהיבטים שונים של שימוש בנתוני הערכת ההוראה כהערכה מעצבת וכהערכה מסכמת מתקשרים לשאלות פרקטיות ואתיות בדבר תוקף השימוש בנתונים אלה בהעדר מקורות נוספים להערכה ולשיפוט של איכות ההוראה והקורס

סוג: מאמר

כותר: **הערכה פנימית מעצבת: פיתוח והערכה של תכנית להתמחות בהוראת הדיסציפלינות למורי מורים במכללות**

מחבר: היימן, רויטל

מו"ל: מכון מופ"ת

שנה: 2006

בתוך: דפים

כרך: 41

עמודים: 140-169

תקציר:

התפתחות מקצועית של אנשי חינוך היא סוגיה שאינה יורדת מסדר היום של מערכת החינוך, והיא מתפרשת על פי רוב כהליך הקשור בשיפור ההוראה. כאשר הסוגיה נדונה בהקשר של השכלה גבוהה, המושג "התפתחות מקצועית" מקבל פירושים שונים שרק אחד מהיבטיו הוא שיפור ההוראה. תכניות העוסקות בקידום ההוראה בהשכלה הגבוהה בעולם ובארץ אינן זוכות לאהדה כמו אלה המיועדות למורים בבתי ספר, דבר המעלה הרהור באשר לחשיבות שהמוסד מייחס להיבט זה בהתמחות איש הסגל. ההתמחות בהוראת הדיסציפלינות, המתקיימת במכון מופ"ת, מתמקדת בפיתוח מקצועי ובשיפור ההוראה של מורים המלמדים במכללות להכשרת מורים. התכנית החל בשלב ההגות שלה

ובמשך שנים מספר עוצבה וגובשה תוך בחינת ההיבטים השונים הנדרשים מאיש הסגל במוסדות להכשרת מורים על מנת להיחשב מומחה בתחום. בעיצוב התכנית הובאו בחשבון הביקורת וההערכה של צוות המתכננים, של המבצעים ושל המשתתפים. ההערכה, בגישת מחקר פעולה, שימשה הן כלי עזר לעיצוב הקורס והן אמצעי לבקרה ולמשוב על איכות הפעילות והתאמתה לאוכלוסיית היעד. במאמר זה נציג את תהליך בניית התכנית בהסתמך על ההערכה והמעקב, על ההתאמה לאוכלוסיית היעד ועל המודל שצמח על יסוד פעילות זו

סוג: מאמר

כותר: מטפורות ככלי לחשיפת תפיסתם של פרחי הוראה את המושגים "הוראה", "למידה" ו"הערכה"

מחבר: צימט, גילה / דן, יעל

מו"ל: מכון מופ"ת

שנה: 2006

בתוך: שבילי מחקר : רשות המחקר הבין-מכללתית

עמודים: 72-81

סוג: ספר

כותר: איך להעריך מה? : על תפקידי ההערכה בהכשרת מורים

מחבר: פרנקל, פנינה / סמית, קארי / דרורי, אפרת / מירב, נורית / שמעוני, שרה / שנקמן, אייריס

מו"ל: מכון מופ"ת

סידרה: תמה

שנה: 2006

עמודים: 201

תקציר:

אילו תפקידים מיוחדים יש להערכה בתהליך ההכשרה של מורים? כיצד ניתן למפותם ולהעריך את איכותם? מה משפיע על איכותו של המורה המתחיל כמעריך: האם זו ההיסטוריה שלו כמועריך, המודלים שהכיר במהל הכשרתו, או שמא זו מידת בקיעותו בתכנים מקצועיים רלוונטיים לשיפור כלי ההערכה שבאמצעותם יעריך את תלמידיו? אלה הם הנושאים העיקריים שספר זה עוסק בהם.

תפקידי הערכה בהכשרת מורים רבים ומגוונים, ויש הסכמה מוצהרת על החשיבות הרבה שיש לתהליכי ההערכה בהכשרת המורים. אך בין ההסכמה המוצהרת לבין הנכונות להשקיע השקעה ממשית בטיפול תהליכי הערכה מתקדמים קיים פער ברוב המוסדות להכשרת מורים בארץ. מטרת הספר היא להקטין ככ האפשר את הפער הזה בהמצאות הבאת דוגמאות, הצבת שאלות וזיהוי דילמות הדורשות מענה ומעוררות מחשבה. הספר נועד לסייע בקידום תהליכים משמעותיים הקשורים להערכה בהכשרת מורים מהיבט תיאורטי ופרקטי, והוא מציג תפיסות של הערכה, מתאר מה נעשה בתחום זה בתהליך הכשרת המורים, ומציע אפשרויות שיכולות לתרום לשיפור מעמדה של ההערכה בתהליך ההכשרה.

הספר מחולק לשערים שכל אחד מהם הוא בבחינת יחידה עצמאית, כך שהקורא יכול לכוון את קריאתו לפי צרכיו ובהתאם לתחומי התעניינותו. עם זאת, הספר מציג מיפוי מובנה ומושכל של סוגיות בתחומי ההערכה בהכשרת מורים: השער הראשון מביא מיפוי של הנושא כולו; השערים הבאים מציגים סקירה תיאורטי. ודוגמאות יישומיות של תהליכי הערכה שונים בהכשרת מורים; השער האחרון דן בדילמות חינוכיות המתעוררות תוך קביעת קריטריונים להערכה

סוג: מחקר

כותר: רכיב ההערכה בתכנית ההתמחות בהוראה בישראל

מחבר: לוי-פלדמן, אירית / רייכנברג, רבקה / שגיא, רחל

מו"ל: מכון מופ"ת

שנה: 2006

עמודים: 107

מקום: תל-אביב

סוג: מחקר

כותר: חשיפה של ידע ואמונות סמויות בתהליך פיתוח קריטריונים של הערכה חלופית - דו"ח מחקר

מחבר: פרנקל, פנינה

מו"ל: לוינסקי

שנה: 2005

עמודים: 59

הערות:

בתמיכת מכון מופ"ת

תקציר:

מטרת המחקר הייתה לבדוק מאפיינים של תאוריות, אמונות, גישות מקצועיות וידע מקצועי הנמצאים בבסיסם של תהליכי ההערכה אצל מורים מנוסים ואצל מורים מתחילים, באמצעות פיתוח כלי לחשיפתם. במהלך המחקר הודגשו עקרונות של פיתוח מחוונים עם קריטריונים איכותיים וכמותיים להערכת הישגים בתחומי דעת שונים. לצורך המחקר נאספו עבודות כתובות של 20 סטודנטים במוסד להכשרת מורים ו-20 סטודנטים לתואר שני מאוניברסיטה. העבודות התייחסו למשימה זהה. שיטת המחקר הייתה ניתוח התוכן של העבודות. מסקנות המחקר מצביעות על כך שניתן לחשוף, למפות ולנתח, על בסיס מודלים תאורטיים, את התאוריות, האמונות, הגישות המקצועיות והידע המקצועי הנמצאים בבסיס תהליכי ההערכה של המורים. קיימים הבדלים כמותיים ואיכותיים בין מורים מנוסים לבין מורים מתחילים בהתייחס לשיקוליהם בפיתוח הקריטריונים להערכה. חשוב לקדם תהליכים של חשיפת האמונות והגישות ולהכשיר מורים וסטודנטים להוראה לפתח תובנות מקוריות שייתנו ביטוי לדימוי המקצועי שלהם וישמשו בסיס לשיקוליהם בקבלת החלטות בכיתה. המחקר מדגים תהליך של חקר מסמכי הערכה בנושאים רלוונטיים ודוגמאות פרקטיות לעוסקים בהכשרה.

סוג: ספר

כותר: הדרכה פדגוגית - לימוד הילד היחיד : המקרה של אביגיל : נייר עבודה מס' 3

מחבר: זילברשטיין, משה / גוז, עדנה

מו"ל: מכון מופ"ת

שנה: 2005

עמודים: 103

תקציר:

אביגיל בסיום לימודיה עובדת כמורה-מחנכת בכיתה א', שבה שלושים ושניים תלמידים - מתוכם תשעה תלמידים הם בעלי צרכים מיוחדים. בתום הסמסטר הראשון היא כותבת, בין השאר: "התמקדתי בעיקר בילדים הבעייתיים בכיתה מבחינה התנהגותית, ואיתם עבדתי אחד על אחד - ניסיתי לזהות את הצרכים שלהם, בין אם מדובר בצרכים של חום ואהבה ובין אם מדובר בצורך להציב גבולות ואם בצורך באמירה של אדם מבוגר שינחה ויאמר מה לעשות. כדי לזהות צרכים כאלה ואחרים חובה להיות קשוב לשפתו של הילד: הורבלית או הגופנית. יש לקרוא את הילד בין ובתוך השורות.

"... לשמחתי ניתנה לי ההזדמנות להתנסות עם הילד היחיד בשנתי השלישית, כסטודנטית. עבודה זו פתחה בפני צוהר נפלא לעולמם של הילדים, ובעזרת צוהר זה מצאתי את הכלים המתאימים להגיע להבנה עם כל הילדים בכיתה ... תודתי העמוקה ליוסי על שאפשר לי להיכנס לעולמו האישי והפרטי ולהבין את תהפוכות חשיבותו והתנהגותו. הוא אשר היווה עבורי בעבר ויהווה גם בעתיד אבן בוחן בהצלחותי ובכישלונותי עם תלמידיי".

סוג: מאמר

כותר: הערכת ההוראה במכללות לחינוך בממדי ה"מה" וה"איך", וההשפעה שיש לתפיסת המערכים את מאפייניו הסכולסטיים של קורס על הערכתו

מחבר: אבדור, שלומית

מו"ל: מכון מופ"ת

שנה: 2005

בתוך: צמתים במחקר חינוכי : שיקולי דעת של חוקרים

עמודים: 119-149

סוג: מחקר

כותר: מטפורות כביטוי לתפיסתם של פרחי הוראה את המושגים הוראה, למידה והערכה

מחבר: צימט, גילה /דן, יעל

מו"ל: לוינסקי

שנה: 2005

עמודים: 179

הערות: בתמיכת מכון מופ"ת

תקציר:

מטרות המחקר הן: (א) לחשוף את תפיסתם של סטודנטים בהכשרת מורים את מושגים הוראה, למידה והערכה באמצעות שימוש במטפורות לתיאור מושגים אלה; (ב) לבדוק אם חלה התפתחות בתפיסתם של מושגים אלה במשך שנות ההכשרה. המחקר התבסס על תפיסת המטפורה כחלק בלתי נפרד מן השיח היום-יומי, המשפיע על אופן החשיבה, לא תמיד באופן מודע.

אוכלוסיית המחקר כללה 43 פרחי הוראה, אשר נבחרו באקראי ממסלולי הכשרה שונים במכללה. כלי המחקר היו: יצירת קולאז' המבטא את המושגים הנחקרים במצב הוראה נתון, והשלמת שלושה היגדים על המושגים האלה באופן מטפורי ("ההוראה היא כמו...").

בין הממצאים: (א) זיהוי מבנה מושגי מצטבר של תפיסות הסטודנטים לכל אחד מהמושגים; (ב) ביטוי מטפורי רב למושג "הוראה" בקולאז' המטפורי, בעוד עבור המושגים "למידה" ו"הערכה" נמצא ביטוי מטפורי מועט; (ג) נמצאה לייה בכמות הייצוגים המטפוריים עבור כל אחד מהמושגים בהתאם לשנת ההכשרה. מישור התאורטי תורם המחקר לידע בתחום הכשרת מורים ולשינויים החלים בו. התרומה במישור הפרקטי היא בתחום ההכשרה. מודעות המד "פ" למערכת התפיסתית של הסטודנט פותחת צוהר להבנה ובסיס לדין ולשינוי תפיסות בתחום החינ

סוג: ספר

כותר: מדידה והערכה, אחריותיות ושקיפות : ככלי ניהול לשירות מערכת החינוך

עורך: בן-עמי, זהבה

מו"ל: מכון מופ"ת

שנה: 2005

עמודים: 120

תקציר:

החוברת שלפניכם היא פרי יוזמה חדשה של מדור ימי עיון במכון מופ"ת, והיא בבחינת חלוץ ליוזמות דומות בעתיד. החוברת כוללת מספר מאמרים שהוצגו כהרצאות במסגרת יום העיון: "מדידה והערכה, אחריותיות ושקיפות ככלי ניהול לשירות מערכת החינוך (מתוך דוח כוח המשימה הלאומי, מאי, 2004, עמ' 9, 41)" שנערך במופ"ת, ועובדו על ידי המרצים. לקט של מאמרים הנובע מיום העיון שמאפשר לשמר את הידע המקצועי ולהופכו לידע מקצועי צבור, העומד לרשותם של אנשי המקצוע המעוניינים בו.

סוג: מאמר

כותר: שיפור ההוראה - קהיליית עמיתים לומדת ממשובי סטודנטים

מחבר: רייכנברג, רבקה / בירנפלד, ג'קי

מו"ל: מכון מופ"ת

שנה: 2004

בתוך: דפי יוזמה : כתב עת ליוזמות חינוכיות בהכשרת מורים

כרך: 3

עמודים: 109-120

תקציר:

"צוות עמיתים מלווה" פועל במסגרת פרויקט הערכת ההוראה ושיפורה. פעילות הצוות מתמקדת במפגש אישי עם מורה לשם שיחה על הוראתו בזיקה למשובי הערכה שקיבל מן הסטודנטים שלו בסיום סמסטר או בסיום שנת לימודים. שינויים והתפתחויות במכללה הובילו לפיתוחה של יוזמה חדשה: מפגשים קבוצתיים שמשותף בהם צוות של מסלול או של התמחות, או קבוצת מורים בעלי עניין משותף, במטרה ללמוד על ההוראה שלהם לשם התפתחותם המקצועית. מאמר זה מתאר תהליך שבו צוות מסלול התפתח לקהיליית עמיתים לומדת, המאפשרת למידה עקבית ומתמשכת. העמיתים גיבשו דרכים ללמוד ולהפיק את המרב ממשובי הסטודנטים בתהליך רפלקטיבי המסייע ללמידה הן במישור האקספרסיבי והן במישור האינסטרומנטלי. על התהליך שעברה הקבוצה ועל התפתחותה של קהיליית עמיתים לומדת ניתן לקרוא בתיאור היוזמה.

סוג: מחקר

כותר: מעקב אחר בוגרי המכללה האקדמית בית ברל בשנים 1990-2001: הערכת תוכנית ההכשרה

להוראה - דו"ח מחקר

מחבר: ארנון, רחל / פלאוט, אביבה / שרונ, ורדה

מו"ל: בית ברל

שנה: 2004

עמודים: 101

הערות:

בתמיכת מכון מופ"ת

כלי מחקר:

[שאלון מעקב אחר בוגרי מכללה להכשרת מורים בנושא הערכת תוכנית ההכשרה](#)

תקציר:

מטרת המחקר הייתה לאסוף מידע על בוגרי מכללת בית ברל בשנים 1990-2001 כדי ללמוד על הערכתם את תוכנים ההכשרה במבט רטרופקטיבי. אוכלוסיית המחקר כללה מדגם של 878 בוגרים. שחולקו לשתי קבוצות: 749 עוסקים בהוראה ובחיוך ו-129 שאינם עוסקים בכך. כלי המחקר היה שאלון מעקב שהופץ בשני נוסחים לכלל אוכלוסיית הבוגרים. מן המחקר מצטיירת תמונה חיובית של המכללה בתחומים האקדמיים, באווירה ובאיכות המרצים. יש לזכור שהמדגם כלל שיעור גבוה יותר של בוגרים מרוצים שטרחו והשיבו על השאלון. בין הממצאים: א. הבוגרים תופסים את המכללה כבעלת רמה אקדמית גבוהה ומעריכים את הפן העיוני של שיעורי ההתמחות אף יותר מאשר את לימודי החינוך וההכשרה המעשית; ב. קיימת תמיכה גבוהה של הבוגרים בתוכנית המשלבת לימודים תיאורטיים עם התנסות מעשית על כל מרכיבה; ג. הבוגרים ציינו מרצים טובים ומעניינים המלמדים ברמה אקדמית גבוהה ונותנים יחס אישי ותומך לסטודנטים; ד. התגלבה שביעות רצון גבוהה מהאווירה החברתית והתרבות במכללה; ה. בולטת הערכה גבוהה לשירותי הספרייה במכללה; ו. הובעה ביקורת על היבטים פיזיים בתנאי הכיתות, מרחקים ויחס יחידת הרישום והיעוץ לבניית המערכת.

סוג: מחקר

כותר: היועץ החינוכי המאמן סטודנטים - תפיסת תפקיד

מחבר: לזובסקי, רבקה / שמעוני, אביבה / יצחק-מונסונגו, עינת

מו"ל: בית ברל

שנה: 2003

עמודים: 143

הערות:

בתמיכת מכון מופ"ת

סוג: מאמר

כותר: תכנית לימודים לפיתוח כישורי הוראה, למידה והערכה בהכשרת מורים

מחבר: בן-דוד, ח"י / בר, ציפי / שבתאי, אסנת / שגיא, זיוה

מו"ל: מכון מופ"ת

שנה: 2003

בתוך: דפי יוזמה : כתב עת ליוזמות חינוכיות בהכשרת מורים

כרך: 2

עמודים: 47-76

סוג: ספר

כותר: טיפוח לומד בעל הכוונה עצמית : פדגוגיה של ספרות מקרים - קובץ שני

מחבר: עמנואל, דליה / ברקוביץ, איריס/גינת, כרמלה / שולמן, אהובה

מו"ל: מכון מופ"ת

שנה: 2003

עמודים: 359

תקציר:

הקובץ הנוכחי הוא חוליה נוספת בסדרה של ספרות מקרים בנושא הכוונה עצמית בלמידה (ראו קובץ ראשון בעריכת זילברשטיין, תשס"א). כמו הקובץ הראשון, גם קובץ הושתת על ההנחה שפיתוח תפקודי הכוונה עצמית קשור הדוקות לתפקודים חברתיים של הלומד בכיתה. הכיתה היא מסגרת שמאפשרת הגדרת מטרות משותפות, הצבת אסטרטגיות למימושן וקבלת משוב מעמיתים להשגת שיפור, כל זאת בסיוע המורה. התהליכים החברתיים תורמים לכינון תנאים לעיצוב פעילויות לימודיות, דיאלוגים ותהליכי תיווך משמעותיים, המסייעים לטפח קהילות לומדות בכיתה. בקיבוץ מוצגת ספרות מקרים עשירה המלווה בתרגילים, בהסברים ובעיגון תאורטי. ספרות מקרים זו עשויה לשרת מסגרות למידה מגוונות של הכשרת מורים ושל השתלמויות. באמצעותה ניתן לקיים דיונים רפלקטיביים על הרעיון ההכוונה העצמית ומימושו בסביבות הוראה-למידה, על מורכבותם של תפקידי המורה והעמיתים בכיתה ועל חשיבות ייעודם של המורה ושל העמיתים לקידום ההכוונה העצמית של הפרט.

סוג: ספר

כותר: תיהלוך החשיבה האקדמית

מחבר: מרבך, עמיקם

מו"ל: מכון מופ"ת

שנה: 2001

עמודים: 239

תקציר:

אף כי מיומנויות החשיבה האקדמיות טבועות בנו מעצם קיומנו וכוללות גם את הכלים הדרושים לניצולן, מתקשים לומדים רבים בביצוע מטלותיהם האקדמיות. כמענה למצוקתם נכתב מסמך ייחודי זה בעברית. המסמך מתאר שלב אחרי שלב ובצורה שיטתית את השימוש במיומנויות החשיבה האקדמיות תוך כדי ביצוע מטלה אקדמית, החל בפריצה המחשבתית באמצעות שימוש בידע המוקדם, עבור לגיבויה המדעי בספרות המקצועית וגמור בהשלמת תהליך החשיבה על ידי ביצוע מחקר שדה.

סוג: ספר

כותר: סוגיות בהערכה ובמדידה : לזכרה של גינה אורתור

מחבר: איזק, יצחק /אזולאי, ראובן /בר-שלום, יהודה ואחרים

מו"ל: מכון מופ"ת

שנה: 2000

עמודים: 136

סוג: ספר

כותר: הערכה חלופית : חקרי מקרה בתחומים של לימודי יהדות, הומניסטיקה ואמנויות

מחבר: לוי, אריה /עמרני, ניסים

מו"ל: מכון מופ"ת

שנה: 1999

עמודים: 181

סוג: מאמר

כותר: בדיקת תוקף ניבוי ההצלחה בהוראה של מודל חדש למיון מועמדים ללימודי הוראה

מחבר: גולדנברג, ג'ודי /חלאבי, רינת

עורך: ענבר, דן /זיו, שרה

מו"ל: מכון מופ"ת

שנה: 1999

בתוך: דפים

כרך: 28

עמודים: 35 - 18

תקציר:

החל משנת תשנ"ה מופעלת במכללת "תלפיות" מערכת מיון חדשה לקבלת מועמדות ללימודי הוראה. נוסף לכלי המיון המקובלים: מבחן סף, מבחן בגרות וריאיון אישי, כוללת מערכת מיון זו מרכז הערכה קבוצתי לבדיקת כישוריהן של המועמדות. ייחודה של מערכת המיון החדשה הוא בשילוב כלים הבודקים יכולת קוגניטיבית עם כלים הבודקים כישורים אישיותיים, הבאים לידי ביטוי בהתנהגותה של המועמדת במסגרת קבוצתית. המחקר בדק את יעילותה של מערכת המיון המתוארת בניבוי הצלחה בלימודים העיוניים ובעבודה המעשית במכללה. אוכלוסיית המחקר כללה 93 סטודנטיות בשנה א', תשנ"ו. מן הממצאים עולה כי מערכת המיון, הכוללת מרכז הערכה, תורמת לניבוי ההצלחה הן בלימודים

העיונים והן בעבודה המעשית. כושר הניבוי גבוה במיוחד עבור סטודנטיות שקיבלו ציון התאמה נמוך במרכז ההערכה. בכל הקריטריונים שנבדקו במהלך הלימודים במכללה, סטודנטיות אלה השיגו ציונים והערכות נמוכים מאוד יחסית לשאר הסטודנטיות. נמצא כי בעוד כלי המיון "הקלסיים" מצליחים לנבא יכולת עיונית בלימודים, רק מרכז הערכה הצליח לנבא גם יכולת לימודים עיונית וגם הצלחה במדדים ההתנהגותיים בעבודה המעשית.

סוג: ספר

כותר: פוסטמודרניזם בתחום מבחני הישגים

מחבר: לוי, אריה

מו"ל: מכון מופ"ת, משרד החינוך התרבות והספורט

סידרה: הערכה חלופית: הלכה ומעשה : קובץ של חקרי מקרה והערות

שנה: 1997

עמודים: 11-37

סוג: ספר

כותר: הערכה הוליסטית לעומת הערכה אנליטית במשימת כתיבה

מחבר: רזנר, רחל

מו"ל: מכון מופ"ת, משרד החינוך התרבות והספורט

סידרה: הערכה חלופית: הלכה ומעשה : קובץ של חקרי מקרה והערות

שנה: 1997

עמודים: 116-138

סוג: מאמר

כותר: מאפיינים של הערכה אלטרנטיבית ברפלקציה על שיחת משוב בהכשרת מורים

מחבר: פרנקל, פנינה

עורך: זיו, שרה /שלהב, יעקב

מו"ל: מכון מופ"ת

שנה: 1996

בתוך: דפים

כרך: 22

עמודים: 31 - 53

סוג: מחקר

כותר: כולנו מצוינים : על ציונים ועל הערכה בחינוך הגבוה

מחבר: כפיר, דרורה /פרסקו, ברברה /פאול, אילנה

מו"ל: מכון מופ"ת

שנה: 2006

עמודים: 192

תקציר:

השכלה היא כיום משאב חשוב לקידום של הפרט ושל החברה. לכן צעירים במספר הולך וגדל פונים ללימודים גבוהים, ולכן המוסדות להשכלה הגבוהה פותחים להם שערים רחבים והזדמנויות אין ספור. הכניסה של רבדים רחבים יותר של האוכלוסיה למוסדות לחינוך הגבוה יוצרת ציבור סטודנטים מגוון יותר ובעל פיזור רחב יותר של כישורים ושל

יכולות. היינו מצפים איפוא שהציונים שסטודנטים אלה מקבלים במהלך לימודיהם יהיו נמוכים מבעבר ומפוזרים יותר. אך האומנם כך הדבר?

במחקר רב-שנתי המוצג בספר זה נבדקה הסוגיה של מתן ציונים ושל הערכה בחינוך הגבוה. לצד סקירת ספרות ענפה, הספר מציג תמונה מקיפה של הציונים הניתנים באחת המכללות האקדמיות לחינוך. כמו כן מוצגות בספר זה העמדות, התפיסות ודרכי ההערכה של מדגם גדול מתוך המורים המלמדים בה. במחקר נבדק גם הקשר שבין הציונים לבין אפיוני הקורסים שהציונים ניתנים בהם (מספר הלומדים בקורס, סוגו והתחום שלו) ואפיוני המורים הנותנים אותם (מגדר, ותק בהוראה, היקף משרה, תואר אקדמי ומדיניות במתן ציונים). ממצאי המחקר מעלים שאלות לגבי הערך האמיתי של הציונים ולגבי הצורך של מורים ללמוד הערכה, לדון בה ולגבש מדיניות אישית ומוסדית בנדון.

סוג: מאמר

כותר: סטנדרטים, הערכה ומדיניות חינוכית

מחבר: פרידמן, יצחק

מו"ל: מכון מופ"ת

שנה: 2005

בתוך: מדידה והערכה, אחריותיות ושקיפות : ככלי ניהול לשירות מערכת החינוך

עמודים: 15-39

סוג: מאמר

כותר: על הערכה פנימית, הערכה חיצונית ומה שביניהן

מחבר: סבר, ריטה

מו"ל: מכון מופ"ת

שנה: 2005

בתוך: מדידה והערכה, אחריותיות ושקיפות : ככלי ניהול לשירות מערכת החינוך

עמודים: 76-93

סוג: מאמר

כותר: יחסי הגומלין בין הערכה פנימית להערכה חיצונית : האומנם צפוי שינוי?

מחבר: ענבר, עפרה

מו"ל: מכון מופ"ת

שנה: 2005

בתוך: מדידה והערכה, אחריותיות ושקיפות : ככלי ניהול לשירות מערכת החינוך

עמודים:

94-104

סוג: מחקר

כותר: מאפייני עבודתם של המדריכים הפדגוגיים במערכת הכשרת מורים בישראל : מסלול בית הספר היסודי (א'-ו')

מחבר: זיו, שרה /זילברשטיין, משה /כץ, פנינה /תמיר, פנחס

מו"ל: מכון מופ"ת

שנה: 1995

עמודים: 94

סוג: מאמר

כותר: "פורטפוליו" ככלי להערכת מורים

מחבר: פרנקל, פנינה

עורך: זיו, שרה /שלהב, יעקב

מו"ל: מכון מופ"ת

שנה: 1995

בתוך: דפים

כרך: 21

עמודים: 49 - 35

תקציר:

פורטפוליו של הוראה הוא תיק המתעד מה שהמורה יוצר כדי להציג את מטרות ההוראה, לסכם הישגים ולבטא את איכות ההוראה כדי לבטא משהו ייחודי בהוראה ולהציג את המומחיות בה. ארבע מטרות לפורטפוליו: שיפור תהליך ההוראה (הערכה מעצבת), הערכת טיב ההוראה ויעילותה (הערכה מסכמת), הצגת מידע לתלמידים ומקור מידע מחקר-עיוני. הפורטפוליו צריך להכיל מספר פרקים: הקדמה, תכנון יחידת הוראה, הוראה בכיתה, הערכת הישגי התלמידים, התפתחות מקצועית, פעילות קהילתית ופרק פתוח. בכל פרק על המורה לצרף ראיות התומכות במה שמתואר והמעידות כי אמנם כך תכנן או עשה. התחומים אשר יבואו באמצעות הראיות הכלולות בפרקים השונים יהיו אחריות המורה, שליטה בתחום הדעת, התייחסות לתלמיד היחיד וארגון הכיתה. המאמר מסביר מי צריך להשתתף בהכנת הפורטפוליו ואיך תעשה ההערכה ומציג לקחים ומסקנות מן הניסיון בשימוש.

סוג: מאמר

כותר: הערכת ההוראה ושיפורה במכללה להכשרת עובדי חינוך - מושגים ועקרונות

מחבר: כפיר, דרורה /שילוח, יעל

עורך: זיו, שרה /שלהב, יעקב

מו"ל: משרד החינוך והתרבות, המחלקה להכשרת עובדי הור

שנה: 1993

בתוך: דפים

כרך: 16

עמודים: 36 - 29

תקציר:

המאמר עוסק בצורך לשפר את האופן בו נעשית הערכת ההוראה. מוצגים מימדים אפשריים לפיהם ניתן לבצע הערכה זו, וצעדים מעשיים ראשוניים לביצועה: פיתוח כלי מדידה הולם, הקמת צוות יועצים ושיתוף הסטודנטים בתהליך ההערכה.

סוג: ספר

כותר: הערכה בתכנון לימודים ובהוראה : פרספקטיבה של המורה

מחבר: זילברשטיין, משה

מו"ל: משרד החינוך /מכון מופ"ת

שנה: 1992

עמודים: 160

סוג: מאמר

כותר: פיתוח כלי להערכת התקדמות סטודנטים ברכישת דרכי הוראה בתהליך ההתנסות המעשית

מחבר: זיו, שרה /זילברשטיין, משה /תמיר, פנחס

עורך: זיו, שרה /שלהב, יעקב

מו"ל: מכון מופ"ת

שנה: 1991

בתוך: דפים

כרך: 12

עמודים: 20 - 31

סוג: מאמר

כותר: הערכת תכנית בהפעלה: הרהורים על הוראת נושא ה"הערכה" במוסד להכשרת מורים

מחבר: פרנקל, פנינה

עורך: אדן, שבח /שלהב, יעקב

מו"ל: משרד החינוך והתרבות, המחלקה להכשרת עו"ה

שנה: 1989

בתוך: דפים

כרך: 8

עמודים: 71-82

תקציר:

דיון בנושא ההערכה כחלק מההדרכה שהתלמידים מקבלים בהתנסויות בהוראה זוטא בכיתות האימון ובסיבות לפערים שקיימים בין הקונצנזוס המוצהר על חשיבות נושא ההערכה בהתהליך ההכשרה להוראה, לבין הטיפול בנושא זה בפועל מבחינת המטרות או ההפעלה של הילדים. המאמר מתאר ניסיון לשלב את נושא ההערכה בהכוננת התלמידים להתנסויות בהוראה, במסגרת הסמינריון הדידקטי במסלול לגיל הרך, בסמינר לוינסקי. הניסיון התמקד בהערכת התנסויות הוראתיות בתהליך הפעלתן. התלמידות פיתחו מודעות לפערים הקיימים בין כוונותיהן לבין תוצאות ההתנסות ההוראתית שלהן, ולמדו להשתמש בכלים ובפעילות של הערכה כאמצעי יעיל של משוב עצמי

סוג: מאמר

כותר: הערכה והערכה עצמית במרכז לתכניות לימודים

מחבר: לוי, אריה

מו"ל: משרד החינוך והתרבות, המחלקה להכשרת עו"ה

שנה: 1987

בתוך: דפים

כרך: 6

עמודים: 38-43

סוג: מאמר

כותר: פיתוח ויישום של הערכת ההוראה במכללת בית ברל: סטודנטים נותנים משוב למוריהם

מחבר: כפיר, דרורה /פרסקו, ברברה

עורך: אדן, ש. /שלהב, י.

מו"ל: משרד החינוך והתרבות, המחלקה להכשרת עו"ה

שנה: 1986

בתוך: דפים

כרך: 4

עמודים: 12-17

סוג: ספר

כותר: תכניות לימודים בהכשרה להוראה בזיקה לשינויים בחברה הישראלית

מחבר: שגריר, לאה

מו"ל: מכון מופ"ת/דור לדור

שנה: 2007

עמודים: 219

מילות מפתח:

הכשרת מורים; מכללות למורים; הערכת תכניות לימודים; ניתוח תכניות לימודים; תכניות לימודים; שינוי חינוכי; רפורמה בחינוך; מערכות חברתיות; ישראל; מדיניות חינוכית; זרמים בחינוך;

תקציר:

טרם פורסם בספרות המקצועית מחקר שיטתי על השפעותיהם של שינויים בחברה על תוכני ההוראה במכללות להכשרת מורים. חשוב לחקור נושא זה, משום שהחברה משקיעה משאבים רבים בתהליכי היישום של המדיניות החינוכית בשדה החינוך. האסטרטגיות ליישומה של מדיניות החינוך כוללות חקיקה והקצאת משאבים לבניית תשתיות ולתמריצים. תכנית הלימודים משמשת כלי ליישום המדיניות החינוכית ולהחדרת שינויים למערכת החינוך. ניתוח היסטורי משווה של תוכני תכניות במדעי החינוך מציג תמונה היסטורית כוללת בפרספקטיבה של השינויים שהתרחשו במדינה. תוצאות המחקר מתארות את השינויים - תדירותם ועוצמתם - במרכיבים השונים של תכניות הלימודים, והן עשויות להוות פוטנציאל יישומי חשוב למתכננים ולכותבים של תכניות הכשרה חדשות. מתכנני תכניות חדשות יוכלו להסתייע בתוצאות המחקר בשלב של קבלת הכרעות באשר למדיניות הננקטת במוסדות כפי שהיא מוצהרת בתכניות. כמו כן עשויים המתכננים להפיק לקחים באשר להדגשת מרכיבים אלה ואחרים בתכניות, בהתאם ליסודות התוכניים, הערכיים והחינוכיים שרוצים לקדם ולהטמיע

סוג: מחקר

כותר: ההערכה כאמצעי בידי המורה ו/או בידי המערכת והשפעותיה האפשריות על ההדרכה, ההכשרה ותפקוד המורה הראוי : בדיקת פעולות ההערכה וההכשרה להערכה במכללות האקדמיות להכשרת עובדי הוראה (חלק ראשון)

מחבר: לוין-רוזליס, מירי/דובר, מיכל/לפידות, אורית

מו"ל: מכון מופ"ת

סידרה: רשת עמיתי מחקר

שנה: 2006

עמודים: 102

סוג: ספר

כותר: סטנדרטים בהוראה ובהכשרת מורים : נייר עמדה

מחבר: זוזובסקי, רות

מו"ל: מכון מופ"ת

שנה: 2004

עמודים: 39

תקציר:

נייר העמדה כולל סקירה על שלבי התפתחות של נושא הסטנדרטים במערכות חינוך בארץ ובעולם. מוצגות בו דעות בעד ונגד מקומם של הסטנדרטים בעולם החינוך. הנייר מתרכז בנושא הסטנדרטים בהוראה ובהכשרת מורים ומציג עמדה בנושא זה. בעמדתם של החוקרים המומחים שהשתתפו בכתיבתו יש התייחסות הן לתועלות והן לסיכונים שבהפעלת סטנדרטים בהוראה ובהכשרת מורים.

סוג: מחקר

כותר: מערך בית הספר לפיתוח מקצועי בין המסלול העל-יסודי ובתי הספר המאמנים "שרת" ו"דרור" בתשס"ג : הערכה מעצבת בדגש על תפיסות, ביצוע ותרומות של המורים המאמנים

מחבר: אריאב, תמר /עמנואל, דליה

מו"ל: בית ברל

שנה: 2003

עמודים: 103

הערות:

בתמיכת מכון מופ"ת

סוג: מחקר

כותר: בחינת מרכיב ההערכה בתכנית ההתמחות בהוראה - דו"ח מחקר

מחבר: זוזובסקי, רות /גסר, דבורה /ניב, נוגה

מו"ל: סמינר הקיבוצים

שנה: 2002

עמודים: 88

הערות:

בתמיכת מכון מופ"ת

כלי מחקר:

[שאלון למתמחה בהוראה בנושא ההנחייה וההערכה של תכנית ההתמחות](#)
[שאלון למנחה בתכנית התמחות בהוראה בנושא ההנחייה וההערכה של המתמחה](#)
[שאלון למנהל בית הספר בנושא הנחייה והערכה בתכנית ההתמחות](#)

תקציר:

אחד המאפיינים המרכזיים של שנת ההתמחות היא העברת מרכז הכובד של ההכשרה המקצועית מן המוסד המכשיר אל בית הספר. בשנת ההתמחות מוטל על בתי הספר לבצע פעולת חניכה ופעולת הערכה של המורה המתחיל. המחקר מתמקד בחקר הדרכים שבהן בית הספר מתמודד עם הערכת המתמחים. המחקר ערוך במתכונת של חקרי מקרה. אוכלוסיית המחקר כללה עשרה בתי ספר באזור תל אביב, שיש בהם יותר ממונחה אחד. המידע שנאסף מצייר תמונת מצב של פעולות ההערכה שמבצע בית הספר החונך; הוא מציע הצעות לשיפור ומאפשר לתקף את ההנחות שהיו מונחות בבסיס ההחלטה להעביר את מרכז הכובד של ההכשרה אל בית הספר.

סוג: מאמר

כותר: למידה באמצעות שירות : יישום והערכה של מודל הוראה חדש

מחבר: הראל, רינה /פייגין, נעמי

עורך: זיו, שרה /שלהב, יעקב

מו"ל: מכון מופ"ת

שנה: 1998

בתוך: דפים

כרך: 26

עמודים: 180 - 195

תקציר:

למידה באמצעות שירות (Learning through service) היא מודל הוראה, המשלב למידה תאורטית בכיתה עם התנסות בעבודה בקהילה, מאמר זה מדווח על ניסיון ליישום דגם של למידה באמצעות שירות (לא"ש) על ידי שתי מורות במכללה לחינוך גופני ולספורט ע"ש זינמן בוינגייט בשנת הלימודים תשנ"ז, במהלך הסמסטר התקיימו בקורס זה חמישה מפגשים כיתתיים בלבד, ובמשך 10 שבועות הומרו שעות הלימוד בכיתה בעבודה בקהילה. העבודה לוותה

בהדרכה ובייעוץ של המורה האחראית על פר"ח לגבי עבודת השירות בקהילה, ובהכוונה לקריאת מקורות ולכתיבת עבודה עיונית על ידי המורה הדיסציפלינרית. משוב בכתב, שיחת משוב בכיתה ושאלוני משוב שמולאו לפני ואחרי הפעילות מצביעים על כך שמטרות הקורס הושגו במידה רבה: רוב התלמידים חושבים שהפעילות בקהילה עזרה להם ליישם את החומר הנלמד בכיתה; שהפעילות ההתנדבותית גרמה להם הנאה, הן מעצם הפעילות והן בזכות העזרה לאחרים; שפעילות זו עזרה להם לפתח כלים יצירתיים על מנת להתמודד עם המצבים החדשים שנתקלו בהם, שהקורס גרם להם להכיר אוכלוסיות בעלות צרכים שונים ושכל אזרח צריך להיות מוכן לעזור לאחרים גם ללא תמורה, שקורס עיוני יכול להיות יעיל יותר, אם בחלקו יש פעילות בקהילה לחיזוק המושגים העיוניים; שהקורס המשולב גרם להם להבין את משמעות התאוריה במעשה ושהיו מוכנים ללמוד קורסים נוספים במתכונת כזו, אך עם זאת, אינם חושבים שיש לחייב סטודנטים בפעילות בקהילה.

סוג: ספר

כותר: הערכה חלופית בהכשרת מורים

מחבר: שרף, שמחה /עמרני, נסים
מו"ל: מכון מופ"ת, משרד החינוך התרבות והספורט
סידרה: הערכה חלופית: הלכה ומעשה : קובץ של חקרי מקרה והערות
שנה: 1997
עמודים: 203-223

סוג: מאמר

כותר: העבודה המעשית במכללה - פרויקט הערכה במסלול לגיל הרך

מחבר: שרף, שמחה
עורך: זיו, שרה /שלהב, יעקב
מו"ל: מכון מופ"ת
שנה: 1992
בתוך: דפים
כרך: 14
עמודים: 37-53

סוג: מאמר

כותר: הערכת הוראה של מורים במכללה : שילוב בין גישה מובנית לגישה נרטיבית

מחבר: גילת, יצחק /בראון, שרי /גניס, אשר
עורך: ענבר, דן /זיו, שרה
מו"ל: מכון מופ"ת
שנה: 2003
בתוך: דפים
כרך: 36
עמודים: 63-80

תקציר:

המאמר הנוכחי מציג תהליך של פיתוח כלי להערכת הוראה במכללה באמצעות סטודנטים. הכלי המוצג מתמודד עם חלק מן המגבלות של הכלים הקיימים, באמצעות שני מאפיינים: האחד - יצירת זיקה חזקה במיוחד בין הממדים להערכה לבין ההקשר שבו היא מתבטאת, דהיינו מכללה להכשרת מורים. פיתוח הגרסה הראשונה של הכלי התבסס על מגוון מקורות הלקוחים מהזירה הפדגוגית במכללה, כמו תצפיות במורים הנחשבים מוצלחים, ראיונות עם מורים ועם בעלי תפקידים פדגוגיים, תיעוד אירועים הלקוחים מהתנסויות של סטודנטים ושל מורים וחומר תאורטי בנושא. האחר - שילוב בין הערכה כמותית מובנית, המבוססת על היגדים לגבי הוראה, לבין הערכה הוליסטית שנעשית באמצעות תיאור של אירועים שנחרתו בזיכרון של הסטודנטים.

בתהליך הפיתוח נבנה מאגר היגדים על פי המקורות שפורטו, ולאחר מכן נופו הפריטים הלא מתאימים לאור הערות של מורים ותלמידים וניתוח גורמים על תשובות של 358 סטודנטים. בניתוח התקבלו שישה גורמים: שלושה קשורים למישור הבין-אישי ולאקלים הכיתה ושלושה קשורים למישור הדידקטי-פדגוגי. ניתוח האירועים שתיארו הסטודנטים תיקף את המבנה של ששת הגורמים, אך היה בו ייצוג יתר של המישור הבין-אישי. המאמר מציג את היתרונות של שימוש בכלי זה ואת מגבלותיו בעבודה עם מורי מכללה לשם טיפוח ההוראה.

פריטים ביבליוגרפיים בנושא סטנדרטים של תוכניות הכשרה אקדמיות

סוג: מחקר

כותר: הסטנדרטים הפרופסיונאליים למורים לאנגלית : חקר מבנה הידע וחזיקה לתכניות להכשרת מורים לאנגלית כשפה זרה במכללות אקדמיות ובאוניברסיטאות בישראל

מחבר: ענבר, עפרה

מו"ל: בית ברל

שנה: 2007

עמודים: 67

הערות: בתמיכת מכון מופ"ת

2 עותקים

כלי מחקר: [שאלון ראשי תכניות להכשרת מורים לאנגלית בנושא סטנדרטים](#)

סוג: מאמר

כותר: סטנדרטים, הערכה ומדיניות חינוכית

מחבר: פרידמן, יצחק

מו"ל: מכון מופ"ת

שנה: 2005

בתוך: מדידה והערכה, אחריותיות ושקיפות : ככלי ניהול לשירות מערכת החינוך

עמודים: 15-39

סוג: ספר

כותר: סטנדרטים בהוראה ובהכשרת מורים : נייר עמדה

מחבר: זוזובסקי, רות

מו"ל: מכון מופ"ת

שנה: 2004

עמודים: 39

תקציר: נייר העמדה כולל סקירה על שלבי התפתחות של נושא הסטנדרטים במערכות חינוך בארץ ובעולם. מוצגות בו דעות בעד ונגד מקומם של הסטנדרטים בעולם החינוך. הנייר מתרכז בנושא הסטנדרטים בהוראה ובהכשרת מורים ומציג עמדה בנושא זה. בעמדתם של החוקרים המומחים שהשתתפו בכתיבתו יש התייחסות הן לתועלות והן לסיכונים שבהפעלת סטנדרטים בהוראה ובהכשרת מורים.

סוג: מחקר

כותר: דמות המורה בראי הכשרת המורים : מבט היסטורי

מחבר: נידרלנד, דורון/דרור, יובל/הופמן, עמוס

מו"ל: מכון מופ"ת

סידרה: רשת עמיתי מחקר

שנה: 2007

עמודים: 66

הערות: דוח מחקר מס' 1

תקציר: המחקר שלפנינו בדיק כיצד דמות המורה "הראוי" משתקפת בשיח החינוכי של שלושה גורמים מובילים המעורבים במערכת הכשרת המורים: משרד החינוך, המועצה להשכלה גבוהה ושלוש מכללות בעלות היסטוריה ושייך אידיאולוגי שונים: המכללה האקדמית לחינוך ע"ש דוד ילין, המכללה האקדמית בית ברל ומכללה ירושלים לבנות. המחקר הבא יתייחס לעדות של הסתדרות המורים ושל ארגון המורים העל יסודיים וכן של מכללות נוספות. החוקרים ניתחו מסמכים שונים ובהם דוחות של ועדות רשמיות בהיקפים שונים, מכתבים וניירות עמדה מגוונים וכן דברים שנאמרו בעל פה ונרשמו. הרעיון של "המורה הפרופסיונלי" ברוח ההגדרה שהעניקה לו ועדת אריאב הוא הגישה השלטת היום בישראל. גישה זו אכן עשויה לקדם את העוסקים בהוראה להגדרה בהירה יותר של מקצועם ושליחותם, ליצירת סטנדרטים יציבים יותר של הערכת ההוראה "הראויה". עם זאת יש להיזהר מהקצנת העיקרון של המורה "המקצוען" כדי לא להפוך אותו ל"עובד הוראה" נוסח ועדת דברת.

סוג: מאמר

כותר: חינוך לסטנדרטים

מחבר: אבינון, יוסף

עורך: זיו, שרה/שלהב, יעקב

מו"ל: משרד החינוך והתרבות, המחלקה להכשרת עובדי הור

שנה: 1993

בתוך: דפים

כרך: 16

עמודים: 175-178

מספר פריט: 7851

מיון: R762

סוג: מחקר

כותר: בדיקת עומק של תוכנית הכשרת המורים : יעדים, מרכיבים, הקצאת זמן ודרכי הוראה

מחבר: זוזובסקי, רות/דוניצה-שמידט, סמדר/זליקוביץ, גילה

מו"ל: סמינר הקיבוצים

שנה: 2004

עמודים: 64

מילות מפתח: הכשרת מורים; שינוי חינוכי; מדיניות חינוכית; מחקר בחינוך; שביעות-רצון; מעקב בוגרים; ניתוח תכניות לימודים; תכניות לימודים; קביעת יעדים; עבודה מעשית (הוראה); פרחי הוראה; מכללות למורים; הערות: בתמיכת מכון מופ"ת

כלי מחקר: [שאלון לפרחי הוראה להערכת תכנית הלימודים בהכשרת מורים](#)

תקציר:

מטרת המחקר הייתה לבחון בחינה ביקורתית את טיבה של תכנית הכשרת המורים באחד הסמינרים הגדולים בישראל. המחקר בחן את הקוהרנטיות החינוכית של תכנית הכשרה, את מידת האיזון שבין רכיביה השונים ואת עמדותיהם ומידת שביעות רצונם של הסטודנטים במסלולי ההכשרה השונים. נבדקו תכניות ההכשרה במסלולי הגיל הרך, בית הספר היסודי והחינוך המיוחד בבית הספר היסודי בשנים תשס"ב-

תשס"ג. מערך המחקר כלל: (א) ניתוח תוכן של ידיעונים, סילבוסים ומסמכים שונים ברמת מסלול; (ב) שאלונים לתלמידים ולבוגרים.
עיקרי הממצאים מצביעים על חוסר הלימה בין רציונל תכנית ההכשרה לבין הסילבוסים והביטוי שלהם בפועל. נמצא כי קיים דגש קטן יחסית על תכנים דיסיפלינריים ודגש רב יחסית על יעדים תהליכיים המטופלים באופן ספירלי. ברוב התכניות יש הקדמה של הלימוד העיוני ללימוד הפרקטי.
העבודה כוללת המלצות לשיפור תכניות ההכשרה ובהן: הדגשת היעדים החשובים ומניעת כפילויות, שמירה על הלימה בין יעדי תכנית ההכשרה לבין הסילבוסים, תגבור המרכיב הפדגוגי והבניית העבודה המעשית בזיקה לנושאים פדגוגיים נבחרים.

מספר פריט: 6914

מיון: R655

סוג: מחקר

כותר: בחינת מרכיב ההערכה בתכנית ההתמחות בהוראה - דו"ח מחקר

מחבר: זוזובסקי, רות / גסר, דבורה / ניב, נוגה

מו"ל: סמינר הקיבוצים

שנה: 2002

עמודים: 88

מילות מפתח: הערכת מורים; מורים מתחילים; חקר מקרה; שאלות רב-בררתיות; ליווי מורים מתחילים; חונכות;

מנחים; מנהלי בתי-ספר;

הערות: בתמיכת מכון מופ"ת

תקציר:

אחד המאפיינים המרכזיים של שנת ההתמחות היא העברת מרכז הכובד של ההכשרה המקצועית מן המוסד המכשיר אל בית הספר. בשנת ההתמחות מוטל על בתי הספר לבצע פעולת חניכה ופעולת הערכה של המורה המתחיל. המחקר מתמקד בחקר הדרכים שבהן בית הספר מתמודד עם הערכת המתמחים. המחקר ערוך במתכונת של חקרי מקרה. אוכלוסיית המחקר כללה עשרה בתי ספר באזור תל אביב, שיש בהם יותר ממונחה אחד. המידע שנאסף מצייר תמונת מצב של פעולות ההערכה שמבצע בית הספר החונך; הוא מציע הצעות לשיפור ומאפשר לתקף את ההנחות שהיו מונחות בבסיס ההחלטה להעביר את מרכז הכובד של ההכשרה אל בית הספר.

ימי עיון בנושאי סטנדרטים והערכה של תוכניות הכשרה אקדמיות

9.1.01 - Improving Teacher Education Through Program Evaluation and Action Research •

2.12.02 – "סטנדרטים במערכת החינוך וזיקתם להכשרת מורים" •

30.12.04 - יום עיון בנושא: מדידה והערכה, אחריותיות ושקיפות ככלי ניהולי לשירות מערכת החינוך - •